

5.11.2024

Eduskunnan talousvaliokunta

Viite: Talousvaliokunta tiistai 05.11.2024 klo 12.00 / HE 173/2024 vp / Lausuntopyyntö

KESKO OYJ:N LAUSUNTO ALKOHOLILAIN MUUTTAMISESTA

Kesko Oyj kiittää mahdollisuudesta antaa asiassa lausunto.

Kannatamme esitystä muuttaa alkoholilakia siten, että se mahdollistaisi kotimaisille vähittäismyyntiluvallisille toimijoille alkoholijuomien toimituksen. Kuluttajille muutos mahdollistaisi alkoholijuomien tilaamisen muun muassa ruoan kotiinkuljetuksen yhteydessä. Lakimuutos parantaisi haja-asutusalueiden kauppojen toimintaedellytyksiä, helpottaen asiakkaiden arkea ja hyödyttäisi etenkin pieniä kauppia maaseudulla. Haja-asutusalueilla ruokakauppa on nykyisin usein palvelukeskittymä, jonka merkitys alueensa elinvoimalle on keskeinen.

Hallituksen esitys on monilta osin tasapainoisempi kuin kesällä lausunnoille julkaistu luonnos. Esityksestä on muun muassa poistettu alkoholin kotiinkuljetukseen liittymättömiä muutoksia, jotka olisivat kiristäneet merkittävästi vähittäismyyntiluvan edellytyksiä ja rajoittaneet vähittäiskaupan toimijoiden oikeutta päättää liiketoimintamallistaan.

Haluamme kuitenkin kiinnittää huomiota esityksessä oleviin seuraaviin kokonaisuuksiin, joiden selkeyttämistä pidämme lain soveltamisen sekä kuluttajien palvelun kannalta erityisen tärkeänä.

Toimituskieltopaikat. Alkoholipolitiikkaa tulee uudistaa vastuullisesti, johon myös esitys toimituskieltopaikoista tähtää. Ymmärrämme kieltolistan tarkoitusperän, mutta käytännön toteuttaminen vaatii viranomaisen valtakunnallisesti ylläpitämää ja kaikkien toimijoiden yhdenmukaisesti saatavilla olevaa listaa toimituskielto-osoitteista.

Yksittäisen vähittäismyynti- tai toimitusluvan haltijan on mahdotonta luotettavasti ja kattavasti ylläpitää toimituskiellon kohteena olevista jopa kymmenistä tuhansista osoitteista ajantasaista rekisteriä. Useat esitetyn lainkohdan tarkoittamien toimituskieltopaikkojen osoitteista (esimerkiksi yksityiset lastenkodit) eivät ole julkisesti saatavilla, minkä lisäksi niissä tapahtuu jatkuvasti muutoksia muun muassa muuttojen, lakkautusten ja perustamisten johdosta. Asiakkaalta ei ole tarkoituksenmukaista edellyttää vahvistusta toimituspaikan luonteesta tilauksen tai toimituksen yhteydessä.

Jotta osoitetiedot toimituskieltopaikoista olisivat mahdollisimman hyvin ennalta tunnistetut ja toimijat voivat toteuttaa lainkohdan tavoitetta, esitämme, että laki edellyttäisi valvovaa viranomaista ylläpitämään ajantasaista listaa toimituskieltopaikoista koneellisesti luettavassa muodossa. Tämä lista tulisi olla saatavilla alkoholin kotiinkuljetusta harjoittaville toimijoille tietoverkon kautta koko maan kattavana.

Esitetyt siirtymäajat. Alkoholijuomien toimitusta koskeviin pykäliin on asetettu viiden kuukauden siirtymäaika lain voimaantulumisesta. Asetettavat uudet lupa- ja koulutusvelvoitteet aiheuttavat viranomaisille ja koulutustahoille uusia vaatimuksia, jotka voivat johtaa prosessien ruuhkautumiseen. Tämä huomioiden siirtymäajan sisällä tulisikin jo voida hoitaa lupa- ja koulutusasioita, jotta toimijoilla olisi tasapuolinen mahdollisuus käynnistää alkoholijuomien toimitukset siirtymäajan päätyttyä.

Vahva tunnistautuminen tilauksen yhteydessä. Tällä hetkellä alkoholijuomien tilaukselle verkkokaupasta ei ole vaadetta vahvalle tunnistautumiselle, vaan ikärajavalvonta toteutetaan noudon yhteydessä. Verkkokaupan asiakaskokemus heikkenisi, mikäli jokaisen ostokerran yhteydessä olisi vaatimus kaksinkertaisesta vahvasta tunnistautumisesta ensin ikärajavalvonnan toteuttamiseksi ja sen jälkeen erikseen tilauksen maksamiseksi. Ikärajavalvonnan toteuttamiseksi tulisi olla mahdollisuus tallentaa asiakkaan vahva tunnistautuminen ensimmäisen ostokerran yhteydessä asiakastietoihin, ja todentaa ikä tämän tiedon avulla myöhemmillä ostokerroilla.

Ikärajavalvonnan todentaminen. Esitämme, että ikärajavalvonnan todentaminen tulisi toteuttaa nykymallin mukaisesti. Nyt vaatimus todentamisesta on esitetty epäselvästi ja kaipaisi vielä tarkennusta vähintään valvojan viranomaisen toimesta.

Kunnioittavasti

Salla Mäntykangas-Saarinen
Vice President, Grocery Trade & General Commercial
Kesko Oyj

Hanna Heinänen
eCommerce Director
Kesko Oyj